

PUMPA & SQUASH

FRÅN FRÖ TILL FRÖ
I BEVARANDESYFTE

Trädgårdstrollet

© Trädgårdstrollet

<https://www.tradgardstrollet.se/foredragfroodling/>

Innehåll

- Pumpa & Squash
- Fröodlingens tre regler
- Svårigheter
- Två sorter
- Kom ihåg

Pumpa & Squash?

Pumpa & Squash!

Både pumpa och squash
tillhör familjen gurkväxter *Cucurbitaceae* och släktet *Cucurbita*.
Förenklat finns 5 huvudarter inom *Cucurbita* med olika egenskaper.

- Cucurbita pepo* – Pumpa
- Cucurbita maxima* – Jättepumpa
- Cucurbita moschata* – Myskpumpa
- Cucurbita ficifolia* – Fikonbladspumpa
- Cucurbita argyrosperma* – Silverfröpumpa

Namn enligt SKUD

Bildkälla: <https://skud.blomsterlandet.se/>

Bildkälla: <https://skud-app.blomsterlandet.se/search>
Du behöver först gratis inlog från Blomsterlandet.

SKUD Namnsök Referenssök Förklaringar Länkar Nyheter [Logga ut](#)

Sök Filter Utökat sök

Börjar med Innehåller

Sök i svensk kulturväxtdatabas [SÖK](#)

☒ Botaniska namn ☒ Inhemiska namn ☒ Produktnamn ☐ Prelinneanska namn | ☐ Endast släkten ☐ Endast sorter

Pumpa & Squash!

Både pumpa och squash
tillhör familjen gurkväxter *Cucurbitaceae* och släktet *Cucurbita*.
Förenklat finns 5 huvudarter inom *Cucurbita* med olika egenskaper.

Cucurbita pepo – Pumpa (squash, sommarsquash, zucchini)

Cucurbita maxima – Jättepumpa (vintersquash)

Cucurbita moschata – Myskpumpa

Cucurbita ficifolia – Fikonbladspumpa

***Cucurbita argyrosperma* (tidigare *mixta*)** - Silverfröpumpa

Cucurbita pepo

Pumpa

- Både klassiska squashsorter och sk musselsquash/patty pan/tefatssquash i Scallop-Gruppen brukar ingå här. Även Acorn-Gruppen, Delicata-Gruppen, Skruvhals-Gruppen, Spagetti-Gruppen, Pajpumpa-Gruppen och Styriaca-Gruppen (nakenfrö).
- Ex på namnsorter: 'Black Beauty', 'Costata Romanesco', 'Custard White', 'Olga', 'Yellow Crookneck'
- Vanligen busklik, även rankande förekommer. Tål viss lagring.

Cucurbita pepo

ca 55-110 dagar från frösådd till frukt

- **Pumpa är det officiella svenska namnet enligt SKUD**, men peposorter brukar kallas för squash, sommarsquash eller zucchini hos fröfirmorna på svenska.
- Har ofta kortare utvecklingstid jämf med de andra arterna. Ursprung Mexico, har utvecklats i höglänt terräng och tål därför viss kyla men gillar inte frost.
- Arten *pepo* har ofta taggiga stjälkar och hårda, femkantiga fruktstjälkar. Får ofta avlånga frukter med mjukare skal (men även rundare former och tefatsformer förekommer). Fruktsens skal och stjälk behöver ha börjat hårdna för att viss lagring ska låta sig göras.

Cucurbita maxima

Jättepumpa

- Ex på namnsorter: 'Atlantic Giant', 'Dill's Atlantic Giant', 'Pacific Giant', 'Gold Nugget', 'Blue Hubbard', 'Golden Hubbard', 'Uchiki Kuri'.
- Både Mammoth-Gruppen, Kabocha-Gruppen, Turban-Gruppen och Hubbard-Gruppen ingår här.
- Vanligen rankande. Tål lång lagring.

Cucurbita maxima

ca 85-140 dagar från frösådd till frukt

- Jättepumpa är det officiella namnet enligt SKUD, brukar kallas för pumpa eller vintersquash på svenska hos fröfirmorna på svenska.
- Har ofta den liksom "klassiska pumpaformen till halloween" men finns i fler färger än bara orange, och i fler former också... Ordet maxima betyder störst på latin men även mindre storlekar förekommer.
- Har utvecklats i höglänt terräng och tål därför viss kyla men gillar inte frost. Ger rundare eller lite droppformade, vagt avlånga frukter med rundade fåror. Stjälken behöver visa tecken på att börja bli hård och vedartad vid skörd, sedan kan frukten eftermogna inomhus. Frukterna brukar gå att lagra länge, i ca 1 år.

Cucurbita moschata

Myskpumpa

- Ex på namnsorter:
'Long de Nice', 'Tromboncino',
'Waltham Butternut', väldigt många
butternutsorter ingår här.
- Frukterna kan lagras ca 1 år.
- Ofta svagt rankande (dvs inte så
jättelånga rankor).

Cucurbita moschata

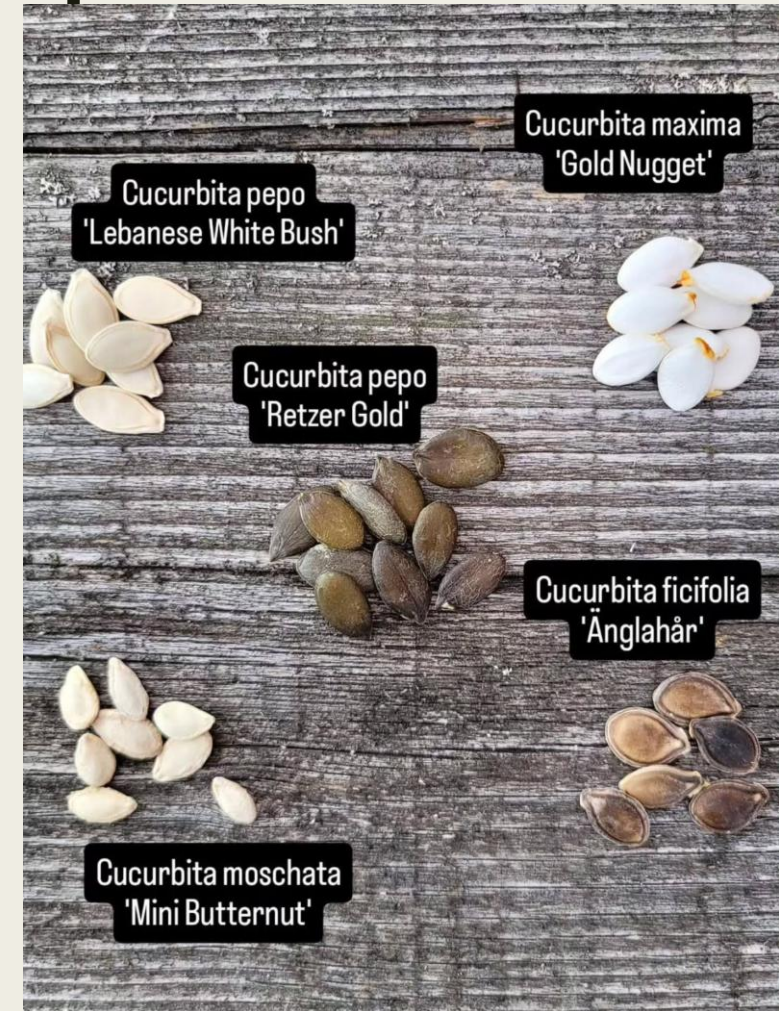
ca 100-140 dagar från frösådd till frukt

- **Myskpumpa på svenska enligt SKUD.** Mer värmekrävande än de andra arterna, har ofta lång utvecklingstid.
- Plantan är ofta busklik eller svagt rankande. Stjälken är mjukt luden och hård med rundade kanter.
- Stjälken behöver visa tecken på att börja bli hård och vedartad vid skörd, sedan kan frukten eftermogna inomhus. Frukterna brukar gå att lagra länge, i ca 1 år.

Cucurbita ficifolia

Fikonbladspumpa

- Frukterna brukar gå att lagra riktigt länge, ofta i 2 år eller mer. Frukten kan ätas både som omogen och som lagrad, har vitt kött och **svarta eller grå frön**.
- Ex på namnsorter: 'Cidra', 'Hungarie', 'Änglahår' och 'Malabar Gourd' (verkar egentligen vara en och samma sort, ser i princip likadan ut oavsett vad den kallas i olika länder).
- Långa rankor! Kan lagras mycket länge.

Cucurbita ficifolia

ca 100-140 dagar från frösådd till frukt

- Fikonbladspumpa på svenska enligt SKUD. Ursprung Sydamerikas fuktiga högländ. Bladen påminner om fikon till utseendet och har runda bladflikar.
- Plantan är ofta busklik eller rankande. Stjälken är mjukt luden och hård med rundade kanter.
- Plantan har ett väldigt brett, rankande växtsätt och kräver stor odlingsyta, både ovan jord och underjord för rotsystemet... En planta kan bli ca 10 meter och ger ca 4-6 frukter. Stjälken behöver visa tecken på att börja bli hård och vedartad vid skörd, sedan kan frukten efter mogna inomhus.

Cucurbita argyrosperma (tidigare mixta)

Silverfröpumpa

har låång utvecklingstid

- Silverfröpumpa på svenska enligt SKUD.
- Plantan är ofta busklik eller svagt rankande. Stjälken är mjukt luden och hård med rundade kanter.
- Mest torktålig och gillar värme men har lång utvecklingstid, brukar inte fröodlas från frö till frö i nordiskt klimat eftersom vi har för kort säsong.
- Stjälken behöver visa tecken på att börja bli hård och vedartad vid skörd, sedan kan frukten eftermogna inomhus. Frukterna brukar gå att lagra länge, i ca 1 år. Många av de här frukterna är sk prydnadspumpor med icke-smakligt fruktkött. I USA odlas de snarare för sina stora fröns skull. Finns bara ett fåtal sorter.
Ex på namnsorter: 'Green Striped Cushaw', 'Tennessee Sweet Potato'

Plantantal Plantavstånd /isoleringsavstånd Selektion

Plantantal

- Absolut minimum 5 st (enligt Seed Savers).
- Gärna 20 st eller fler (enligt Sesam).
- (5-20, 25+)

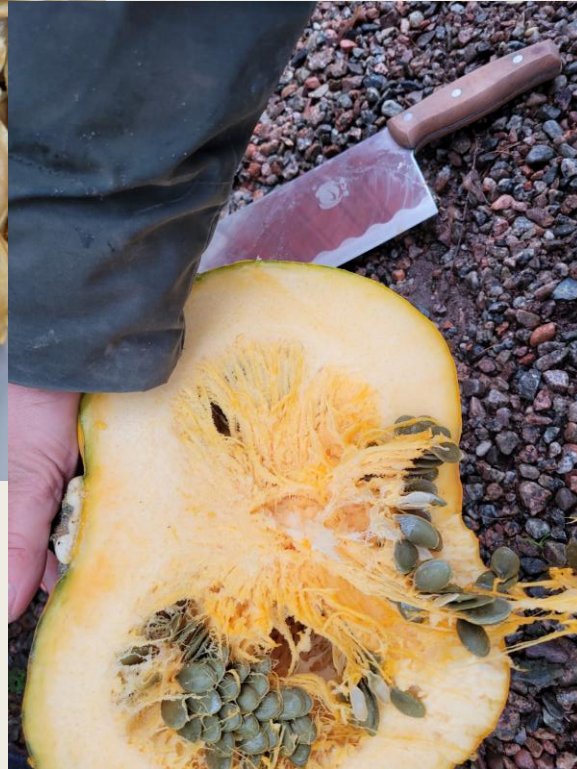
Plantavstånd /isoleringsavstånd

- Minimum 0,5 km (hur långt flyger en insekt?)
- Gärna 3 km
- Inom samma art korsar de sig lätt. Odlar bara en art för att undvika oönskad korspollinering.
- Utomlands i varmare klimat förekommer att *pepo* och *maxima* och *moschata* kan korsa sig med *argyrosperma*... Men *argyrosperma* är så pass ovanlig i svenskt klimat att det inte brukar vara något problem med det för svenska odlare som odlar i här i Sverige.

Selektion?

Skörda & lagra frö

- För hand, torka inomhus, gnugga hinna.
- Ev fermentera i vatten 1 dygn.
- Ca 4-6 år i rumstemperatur
- Ännu längre i frysen

Odla

Förodla inomhus men inte FÖR tidigt; pumpaplantor tar upp stor plats inomhus.

Pumpa är köldkänslig, sätt ut när risken för frost är över.

Pumpa är både näringskrävande och kräver mycket vatten. Att övergödsla pumpaplantor är nästan omöjligt, odla gärna direkt i komposten.

Svårigheter

- Köldkänslig
- Platskrävande (särskilt rankande)
- Svampsjukdomar (vattna ej med spridare)
- Mjöldagg (vita fläckar), finns ej resistenta sorter
- F1 hybrid...?

Två sorter

Cucurbita pepo
'Patisson Orange' busk

Cucurbita maxima
'Bush Baby' rankande 1-2 m

Två sorter

Cucurbita pepo
'Patisson Orange' busk

Cucurbita pepo
'Olga' rankande 1-2 m

Kom ihåg:

- Förenklat finns 5 huvudarter av inom Cucurbita: pepo, maxima, moschata, ficifolia och argyrosperma.
- Inom samma art korsar de sig lätt, t ex pepo korsar sig med pepo. (gäller svenska odlingsförhållanden)

Kom ihåg:

- **Pumpa är ett ettårig korspollinerare som pollineras av insekter.**
- **Plantantal:** Absolut minimum 6 st, gärna 20 st eller fler.
- **Plantavstånd/isoleringsavstånd:** Hur långt flyger en insekt?
Ca 0,5 km, eller 3 km.
- **Fröodling av pumpa är lättast att lyckas med i zon 1-2 (3).**
Här i zon 4 ska vi **titta noga på utvecklingstid**, gärna välja busk.

FRÖODLA PUMPA

från frö till frö i bevarandesyfte

Pumpa är en ettårig korspollinerare som pollineras av insekter. Fröodling av pumpa är lättare att lyckas med i zon 1-2 (3).

Förenklat finns 5 huvudarter inom *Cucurbita*: *pepo*, *maxima*, *moschata*, *ficifolia* och *argyrosperma*. Inom samma art korsar de sig lätt, t ex *maxima* korsar sig med *maxima*.

Odlad endast en namnsort av samma art för att undvika korspollinering.

Säkerhetsavstånd för att undvika oönskad korspollinering är ca 0,5-3 km.

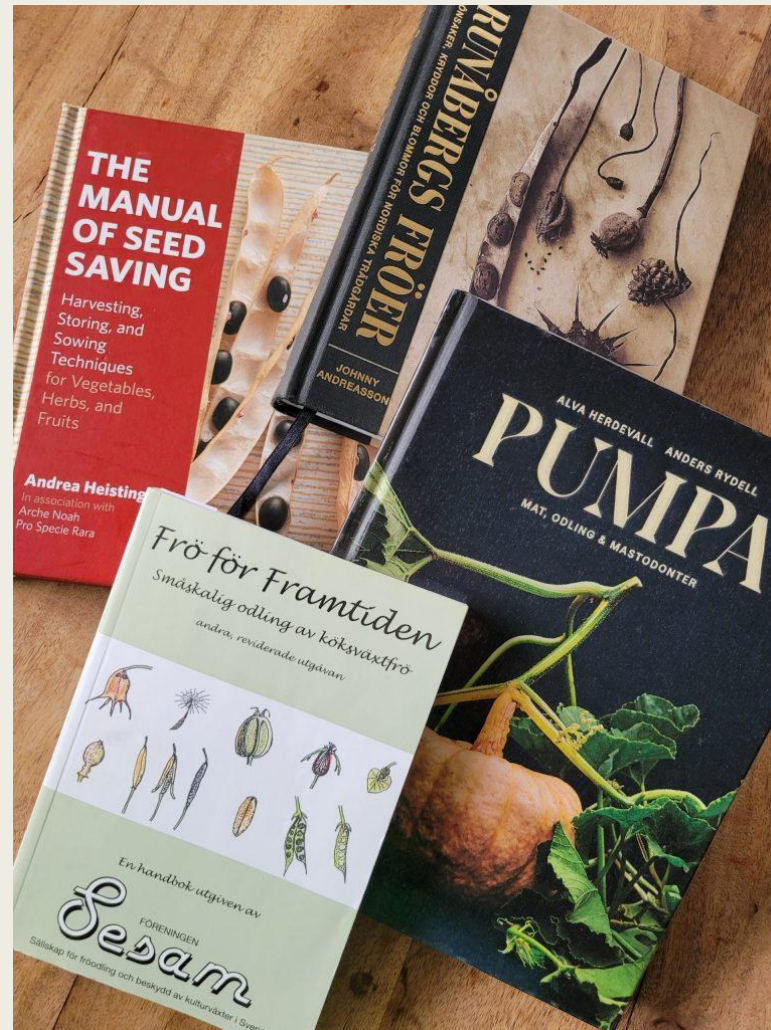
Odlad upp och spara frö från ca 20 st plantor, gärna fler (alla plantor behöver ju inte stå i samma trädgård). Märk sådden noga.

Pumpa är mycket köldkänslig, fröodla inomhus och plantera ut när risken för frost är över.

Pumpafrö som förvaras torrt och svalt håller i ca 6 år. Märk fröpåsen noga med art, sortnamn och årtal.

Mer info:

Frågor?

